

dinbilimleri

Akademik Araştırma Dergisi

e-ISSN: 1303-9199

CİLT / VOLUME: 25 SAYI / ISSUE: 2

SAMSUN

EYLÜL / SEPTEMBER 2025

Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi
Journal of Academic Researches in Religious Sciences
e-ISSN: 1303-9199
Cilt / Volume: 25 Sayı / Issue: 2 (EYLÜL, 2025)

Sahibi ve Baş Editörü / Owner and Editor in Chief

Yavuz Ünal

Editörler / Editors

Hasan Atsız / Bekir Özudođru / Büşra Nur Duran / Ömer Yıldız

Alan Editörleri / Field Editors

Orhan İyibilgin / Şevket Pekdemir / Abdurrahim Bilik
Yusuf Bahri Gündoğdu / Kamil Coştı / Beyza Nur Çavuş
Mehmet Köklüdağ / Abdullah Altuncu / Zübeyir Üçtaş / Muhammet Ali Asar
Nurdan Genç / Süleyman Turan / Ayşe Uzun

Dizgi-Mizanpaj

Zübeyir Üçtaş

Dil Editörleri / Language Editors

Merve AR (İngilizce)
Nurdan Genç (Türkçe)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Ahmet Müflih
Ali Ayten
Ayşe Zişan Furat
Bekir Özudođru
Cengiz Batuk
Hasan Atsız
Muhammed el-Gazalî
Muhammed Avad
Salim ez-Zehrani
Vejdi Bilgin
Yavuz Ünal
Yüksel Salman

Minsüte İslamic University
Marmara Üniversitesi
İstanbul Üniversitesi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
International Islamic University
El-Cazira University
Umm Al-Qura University
Uludağ Üniversitesi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Danışma Kurulu / Advisory Board

Abdullah Karahan (Prof. Dr.), Abdullah Karaman (Prof. Dr.), Adem Apak (Prof. Dr.), Adnan Demircan (Prof. Dr.), Ahmed İbrahim (Doç. Dr.), Ahmet Çakır (Prof. Dr.), Ahmet Koç (Prof. Dr.), Ali Bolat (Prof. Dr.), Alim Yıldız (Prof. Dr.), Asım Yapıcı (Prof. Dr.), Bahattin Dartma (Prof. Dr.), Bekir Zakir Çoban (Prof. Dr.), Burhanettin Tatar (Prof. Dr.), Celal Türer (Prof. Dr.), Celalettin Çelik (Prof. Dr.), Celalettin Vatan-daş (Prof. Dr.), Cemil Hakyemez (Prof. Dr.), Ejder Okumuş (Prof. Dr.), Erkan Perşembe (Prof. Dr.), Ferit Uslu (Prof. Dr.), Gürbüz Deniz (Prof. Dr.), Halil Apaydın (Prof. Dr.), Halil İbrahim Haksever (Dr. Öğr. Üyesi), Halil İbrahim Şimşek (Prof. Dr.), Hamdi Mustafa (Dr. Öğr. Üyesi), Hasan Ayık (Prof. Dr.), Hasan Keskin (Prof. Dr.), Hatice Aynur Şahin (Doç. Dr.), Hişam el-Mekkî (Dr. Öğr. Üyesi), Irving Hexham (Prof. Dr.), İbrahim Hakkı İnal (Dr. Öğr. Üyesi), John L. Esposito (Prof. Dr.), Kadir Gürlü (Prof. Dr.), Kaşif Hamdi Okur (Prof. Dr.), Kemal Ataman (Prof. Dr.), Kemal Özkurt (Doç. Dr.), Kemal Yıldız (Prof. Dr.), M. Doğan Karaçoşkun (Prof. Dr.), M. Mahfuz Söylemez (Prof. Dr.), Mahmut Aydın (Prof. Dr.), Mehmet Ali Kirman (Prof. Dr.), Mehmet Emin Ay (Prof. Dr.), Mehmet Evkuran (Prof. Dr.), Mehmet Mahfuz Söylemez (Prof. Dr.), Mesut Okumuş (Prof. Dr.), Metin Yılmaz (Prof. Dr.), Misbah Abdullah el-Bâkî (Doç. Dr.), Muhittin Düzenli (Doç. Dr.), Mustafa Alıcı (Prof. Dr.), Mustafa Arslan (Prof. Dr.), Mustafa Arslan (Prof. Dr.), Mustafa Öztoprak (Doç. Dr.), Mustafa Sarıbiyık (Prof. Dr.), Nevzat Aydın (Doç. Dr.), Nevzat Tartı (Prof. Dr.), Nevzat Yaşar Aşıkoğlu (Prof. Dr.), Nihat Dalgın (Prof. Dr.), Nimetullah Akın (Prof. Dr.), Perry Schmidt Leukel (Prof. Dr.), Recep Demir (Doç. Dr.), Recep Gün (Doç. Dr.), Remzi Kaya (Prof. Dr.), Saffet Köse (Prof. Dr.), Sair el-Hallak (Dr. Öğr. Üyesi), Salih Karacabey (Prof. Dr.), Salih Kesgin (Doç. Dr.), Semir Hatamle (Doç. Dr.), Seyfettin Erşahin (Prof. Dr.), Soner Gündüzöz (Prof. Dr.), Süleyman Turan (Doç. Dr.), Şevket Topal (Prof. Dr.), Şinasi Gündüz (Prof. Dr.), Şuayip Özdemir (Prof. Dr.), Talat Sakallı (Prof. Dr.), Werner Jeanrond (Prof. Dr.), Yakup Çoştı (Prof. Dr.), Yılmaz Can (Prof. Dr.), Yusuf Doğan (Prof. Dr.), Yusuf Ziya Keskin (Prof. Dr.), Zekeriya Güler (Prof. Dr.)

Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi (daad); yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz. Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, altı ayda bir <http://dergipark.gov.tr/daad> adresinde yayınlanır. Derginin yayın dili Türkçe olup makalelerin tamamının 1/3'ünü aşmayacak şekilde İngilizce ve Arapça dillerinde yayın yapılabilir.

Yayın Yeri ve Tarihi:

Samsun, 30 Eylül 2025

Tasarım & Mizanpaj/Journal Desing

db

İletişim Adresi/Mail address

e-mail: db@dinbilimleri.com **web:** <http://dergipark.gov.tr/daad>

e-ISSN: 1303-9199

İÇİNDEKİLER

MAKALELER / ARTICLES	
MODAL ÖNERMELERİN YAPICI TİP KURAMI TEMELLİ İNŞASI: KÂTİBÎ'NİN ŞEMSİYYE'Sİ ÖRNEĞİ The Constructive Type-Theoretical Reconstruction of Modal Propositions: The Case of Kâtibî's al-Shamsiyya Samet BÜYÜKADA	823-855
DİJİTAL OYUNLARDA İSLAMOFOBİK ŞİDDET Islamophobic Violence in Digital Games Merve AR	857-886
KUR'ÂN'DA BİR EĞİTİM YÖNTEMİ: PSİKOLOJİK HAZIRBULUNUŞLUK A Method of Education in the Qur'an: Psychological Readiness İbrahim YILDIZ	887-915
AHMED B. TÛLÛN'UN MISIR'DA TESİS ETTİĞİ OTONOMİ VE ABBÂSÎLERE BAĞLILIĞI (254-270/868-884) The Autonomy Established by Aḥmad ibn Tūlūn in Egypt and His Allegiance to the Abbasids (254–270/868–884) Yunus AKYÜREK	917-943
SİYONİZM VE ANTİ-SİYONİZM: HAHAMLARIN PERSPEKTİFİNDEN İSRAİL-FİLİSTİN SORUNU Zionism and Anti-Zionism: The Israel-Palestine Question from the Rabbis' Perspective Serkan SAYAR	945-971
KUR'ÂN MEÂLİ YAZICILIĞI BAĞLAMINDA MEÂL MUKADDİMELERİNE METODOLOJİK BİR BAKIŞ A Methodological Perspective on the Prefaces of Qur'ân Translations in the Context of Qur'ānic Translation Writing Ercan ŞEN	973-1002

İLÂHÎYAT LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN DİN EĞİTİMİNDE CHATBOT KULLANMAYA YÖNELİK DAVRANIŞSAL NİYETLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Investigation of Theology Undergraduate Students' Behavioral Inten- tion to Use Chatbot in Religious Education in Terms of Different Variables Şeref GÖKÜŞ / Zahide YILMAZ	1003-1043
EHL-İ SÜNNET'İN RÜ'YETULLAH SAVUNUSU: EBÛ BEKİR BÂKILLÂNÎ ÖRNEĞİ Ahl al-Sunnah's Defense of Rû'yatullah: The Case of Abû Bakr al-Bâqillânî Muzaffer BARLAK	1045-1076
MODERN DÖNEMLERDE HADİSE FARKLI YAKLAŞIMLAR: ELBÂNÎ'NİN FIKHU'S-SÎRE ÖZELİNDE BÛTÎ'YE YÖNELİK ELEŞTİRİLERİ Different Approaches to Hadith in Modern Times: al-Albani's Critiques of al-Buti in the Context of Fiqh al-Siyrah Tuğba ALTUNCU	1077-1107
THE LAST IMPERIALIST IN THE RELIGIO-POLITICAL ENTANGLEMENT OF ANCIENT MESOPOTAMIA: NEBUCHADNEZZAR II Eski Mezopotamya'da Din-Siyaset Sarmalında Son Emperyalist: II. Nebukadnezar Tuğçe HORUNLU	1109-1132
DİN GÖREVLİLERİNİN TASAVVUFA İLİŞKİN TUTUMLARI: ÖLÇEK GELİŞTİRME VE UYGULAMA ÇALIŞMASI Attitudes of Religious Officials Towards Sufism: Scale Development and Application Study Ahmet KOÇ / Halil İbrahim ŞİMŞEK	1133-1170
ZORUNLU VARLIK: MANTIKSAL VE SADE BİR İSPAT DENEMESİ Necessary Existent: An Attempt at a Logical and Simple Proof Mehmet DALLI	1171-1206
HİDAYET ROMANLARINDA DİN DEĞİŞTİRME VE DİNE DÖNÜŞ MOTİFLERİ Conversion Motifs in Hidayet Novels Sebiha YILDIZ / İlhan YILDIZ	1207-1233
İSTANBUL YENİ CAMİ ÇEŞME YAZILARININ ANATOMİK AÇIDAN DEĞER- LENDİRİLMESİ: MUSTAFA RÂKİM VE SÂMÎ EFENDİ KARŞILAŞTIRMASI Anatomical Evaluation of the Fountain Inscriptions of Istanbul New Mosque: Comparison of Mustafa Râkım and Samî Efendi Muharrem GÖKŞEN / Oktay GÜNDOĞDU	1235-1276

İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ARAPÇA HAZIRLIK EĞİTİMİNE BAKIŞI: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ The Perspective of Theology Faculty Students on Arabic Preparatory Edu- cation: The Example of Ondokuz Mayıs University Faculty of Theology İbrahim TURAN / Esra ERMİŞ VURAL	1277-1307
MU‘TEZİLÎ TEFSİR GELENEĞİNDE YENİ BİR SAFHA: RUMMÂNÎ’NİN TEFSİRİ A New Phase in the Mu‘tazilî Tafsîr Tradition: al-Rummânî’s Tafsîr Kübra KELEŞ	1309-1341
CÂBİR B. ABDULLAH’IN DEVESİ İLE İLGİLİ RİVAYETLERİN (LEYLETÜ’L-BA’İR) İSNAD- METİN ANALİZİ Isnâd -Text Analysis of Narrations Regarding Jâbir b. ‘Abdallâh’s Camel (Layl al-Ba’îr) Rabia Zahide DAMAR	1343-1373
OSMANLI’DA ESAHH-I AKVÂL’İN TARİHLENDİRİLMESİNE DAİR BİR VESİKA: SÂDÎ ÇELEBÎ’NİN HANEFİLİÇE BAĞLILIK VURGUSU YAPTIĞI İKRAR RİSÂLESİ A Document on the Historical Placement of Asahh al-Aqwal in the Ottoman Period: Sadi Çelebi’s Treatise on Iqrar Emphasizing Commitment to the Hanafi School Şule GÜLDÜ	1375-1404
KIRAAT İLMİ İCÂZETNÂMELERİNDE “TAHVİL” OLGUSU The Phenomenon Of 'Tahvil' In The Ijazah Certificates Of The Science Of Qiraat Hatice ŞAHİN AYNUR / Esma ÇETİN	1405-1441
DİJİTAL ORTAMLARDA HAKİKAT TEKELCİLİĞİ: KADININ X PLATFOR- MUNDA GÖRÜNÜRLÜĞÜNE YÖNELİK DİNİ NEFRET SÖYLEMLERİ Monopoly Of Truth In Digital Environments: Religious Hate Speech Targeting Women's Visibility On X Platform Asena SİLER / Bahset KARSLI	1443-1474
SİYASET VE ULEMÂ ARASINDA GERİLİM: 18. YÜZYIL KAHİRE’SİNDE İRSÂDÎ VAKIFLARDAKİ HAKLARIN AİLELERE İNTİKALİ Tension Between Politics and the Ulamâ: The Transfer of Rights in Irsâdî Foundations to Families in 18th-Century Cairo Burak ERGİN	1475-1504
AVRUPA HUKUKUNUN HUKUK-I AİLE KARARNAMESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ The Influence of European Law on the Ottoman Law of Family Rights Sümeyye SARITAŞ	1505-1547

KURTUBÎ'NİN TEFSİRİNDE SAHÂBE DÖNEMİ OLAYLARINA İLİŞKİN İTİKADÎ/KELÂMÎ YAKLAŞIM The Creedal/Theological Approach in al-Qurtubî's Tafsir Regarding Events from the Era of the Companions Saliha TÜRÇAN	1549-1578
ÖĞRETMEN ADAYLARININ MİLLÎ EĞİTİM AKADEMİSİ'NE YÖNELİK GÖRÜŞ VE BEKLENTİLERİ: İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ Teacher Candidates' Views and Expectations Regarding the National Education Academy: A Case Study of Theology Faculties Tuncay CEYLAN	1579-1612
ZİYA GÖKALP İLE SATI BEY'İN EĞİTİM ANLAYIŞLARININ KARŞILAŞTIRILMASI Comparison of the Education Approaches of Ziya Gökalp and Satı Bey Mehmet GÖLE / Yusuf Bahri GÜNDOĞDU	1613-1641
DOWN SENDROMLU ÇOCUĞA SAHİP OLAN ANNELERİN BAŞA ÇIKMA SÜREÇLERİNDE DİNİ VE MANEVİ ETKİLER Examination of Religious and Spiritual Effects in the Coping Processes of the Mothers of Children with Down Syndrome Elif AS KAYA / Fatma BAYNAL	1643-1685
TASAVVUF ARAŞTIRMALARINDA YAPAY ZEKA KULLANIMI: İMKÂNLAR VE İHLÂLLER Artificial Intelligence in Sufi Studies: Opportunities and Ethical Concerns Mustafa Salih EDİS	1687-1711
MEF'ÛL-U MUTLAKTA ÂMİLİN HAZFİ: FİİL YERİNE MASTAR TERCİHİNİN GEREKÇELERİ The Ellipsis of The Âmil in Mef'ûl Mutlaq: Justifications for The Choice of Infinitive Instead of Verb Yakup KIZILKAYA	1713-1740
HAMDULLAH HAMDÎ'NİN YÛSUF U ZÛLEYHÂ'SINDA YÛSUF SÛRESİ'NİN TESİRİ ÜZERİNE: USBE KELİMESİ ÖRNEĞİ On the Effect of the Surah of Yusuf in Hamdullah Hamdî's Yusuf u Zuleyha: The Example of the Word Usbe Mehmet Burak ÇAKIN	1741-1770
TANITIM VE ELEŞTİRİ YAZILARI / BOOK REVIEWS	
DİN DÜŞÜNCESİ: DİNSELİN EKONOMİSİ, DÖNÜŞÜMÜ VE GELECEĞİ YAZAR: İSHAK ARSLAN (İSTANBUL: KÜRE YAYINLARI, 2024, 233 S.) Değerlendiren / Reviewed by: Vehbi Metin DEMİR	1771-1779

DÜZELTME MAKALESİ / CORRECTION ARTICLE

İSLAM BORÇLAR HUKUKUNDA AKİT MECLİSİNİN AŞAMALARI
Stages of the Contract Session (Majlis al-'Aqd) in
Islamic Law of Obligations
Yasir TÜRKYILMAZ / Ali KUMAŞ

1781-1813

EDİTÖRDEN

2025 yılının ikinci sayısını siz değerli okuyucularımızın beğenisine sunuyor, göstermiş olduğunuz ilgi ve desteğe teşekkür ediyoruz.

